

67.

LETNÍ ŠKOLA SLOVANSKÝCH STUDIÍ V PRAZE

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy

Příběh revenanta.

Mediální transformace Erbenovy balady „Svatební košile“

Sbírka balad Karla Jaromíra Erbena známá pod titulem *Kytice* (1853) patří k dílům, která reprezentují českou kulturu 19. století v mnoha aspektech. Můžeme se zaměřit na žánr a vidět *Kytici* jako průnik folklorní a romantické umělecké balady; nebo rozšířit horizont na její dobové myšlenkové a kulturní zázemí a spatřovat v baladách soupeření představy řádu světa mezi svobodomyšlným romantismem a usedlým biedermeierem. Můžeme přijmout hledisko naznačené původním názvem: *Kytice z pověstí národních*, a zamýšlet se nad jejím vztahem k (slovanským) mýtům. Můžeme se na ni dívat jako na soubor fascinujících příběhů o hříchu a provinění, lásce a povinnosti, touze ovládnout a vlastnit, vypínavosti i pokoře.

To všechno už literární historici v četných studiích učinili. Zatím méně je příspěvků věnovaných dalšímu životu a podobám sbírky – a je to život opravdu bohatý. *Kytice* patří k živé klasice, jež je předmětem nejrůznějších mediálních transformací (divadlo hrané i loutkové, film hraný i animovaný, komiks, kantáta i muzikál...), a to v profesionálním i amatérském provedení. Jen ilustrovaných vydání vyšlo téměř sto.

V přednášce se zaměříme na jednu z nejoblíbenějších a nejčastěji zpracovávaných balad, *Svatební košile*: příběh revenanta, kterého do světa živých svým rouháním přivolá jeho nešťastná milá. Všimneme si, jak se do knižních ilustrací vzniklých za války promítá dobová atmosféra a prosazuje jedinečný umělecký styl; jaké motivy jsou vynechány v animovaném filmu ze sedmdesátých let a jaké přidal autor komiksové transformace příběhu, jakou stylizaci zvolil režisér hraného filmu a divadelní podoby balady.

Alice Jedličková je vědecká pracovnice Oddělení teorie v pražském Ústavu pro českou literaturu AV ČR, vyučující Katedry českého jazyka a literatury na Technické univerzitě v Liberci. Zabývá se teorií a poetikou vyprávění (nejnověji spoluautorka a editorka kolektivní monografie *Narativní způsoby v české próze 19. století*, 2022, dspace.cuni.cz), teorií a vývojem intermediálních studií (nejnověji, kapitola "The Theory of Intermediality: Apparentness of relations, elusiveness of medium" v kolektivní monografii *The Emerging Contours of the Medium*, 2024, spoluautorka se Stanislavou Fedrovou). Zabývá se mj. mediální transformací klasických literárních

děl jako aspektem kulturní kontinuity, usiluje o využití intermediálních studií ve výuce literatury. Na tento záměr navazuje i přednáška pro LŠSS.

LETNÍ ŠKOLA SLOVANSKÝCH STUDIÍ

Web: <https://lsss.ff.cuni.cz>, e-mail: lsss.praha@ff.cuni.cz, telefon: +420 221 619 839